

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 674/2016-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. októbra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti ZOREA s. r. o., Levická 1, Šurany, zastúpenej advokátom Mgr. Romanom Desátom, Hasičská 9, Šurany, pre namietané porušenie čl. 46 ods. 1, čl. 46 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžo 105/2014 z 24. februára 2016, rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 15 S 2/2014 z 9. septembra 2014, rozhodnutím Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky sp. zn. 3595/2013 z 12. novembra 2013 a rozhodnutím Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Nové Zámky sp. zn. J/2013/00083/1100/1420 z 27. septembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti ZOREA s. r. o. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júna 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti ZOREA s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“) pre

namietané porušenie čl. 46 ods. 1, čl. 46 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžo 105/2014 z 24. februára 2016, rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 15 S 2/2014 z 9. septembra 2014, rozhodnutím Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky sp. zn. 3595/2013 z 12. novembra 2013 a rozhodnutím Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Nové Zámky sp. zn. J/2013/00083/1100/1420 z 27. septembra 2013 (ďalej len „napadnuté rozhodnutia“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola v správnom konaní uznaná vinnou zo spáchania správneho deliktu. Proti odsudzujúcemu rozhodnutiu sa bránila na Krajskom súde v Nitre a následne aj na Najvyššom súde Slovenskej republiky. Správnomu konaniu vytýkala, že zo spáchania správneho deliktu bola uznaná vinnou bez *„jediného relevantného dôkazu preukazujúceho jeho spáchanie“*. Sťažovateľka pred ústavným súdom namieta, že svojvôľa v procese hodnotenia dôkazov zakladá porušenie v záhlaví tohto rozhodnutia označených článkov ústavy.

Na základe uvedeného sťažovateľka v petite sťažnosti žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že napadnutými rozhodnutiami bol porušený čl. 46 ods. 1, čl. 46 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnuté rozhodnutia zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a aby sťažovateľke priznal náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom alebo komerčným právnikom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Ústavný súd dodáva, že na opodstatnenosť zákonnej úpravy povinného právneho zastúpenia vo svojej judikatúre opakovane poukazuje a bezvýnimčne na ňom trvá (napr. III. ÚS 663/2014, I. ÚS 57/2013).

Ústavný súd je štátny orgán (nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti) a v súlade s čl. 2 ods. 2 ústavy môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ústavný súd sa preto musí dôsledne riadiť vymedzením

svojich právomocí vyplývajúcich z čl. 125 a nasledujúcich ústavy a ďalej konkretizovaných v zákone o ústavnom súde a pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde môže prijať na ďalšie konanie iba také podanie, ktoré splňa všetky náležitosti kvalifikovaného návrhu ustanovené týmto zákonom. Poskytnutie ochrany ústavnosti ústavným súdom však predpokladá splnenie všetkých ústavných a zákonných predpokladov a podmienok konania pred ústavným súdom vrátane splnenia zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti (m. m. III. ÚS 663/2014).

Ústavný súd konštatuje, že v posudzovanom prípade obsah splnomocnenia na zastupovanie sťažovateľky advokátom doručeného ústavnému súdu spolu so sťažnosťou trpí takým nedostatkom, ktorý má za následok neurčitosť a z toho dôvodu neplatnosť tohto právneho úkonu.

Podľa § 34 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

Ex definitione je teda právny úkon charakterizovaný niekoľkými pojmovými znakmi. Právny úkon je v prvom rade prejavom vôle, a to takým, ktorý smeruje (inak povedané, je zameraný) najmä na dosiahnutie takých následkov (vznik, zmena, zánik práv alebo povinností), ktoré právne predpisy s takým prejavom spájajú.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 37 ods. 3 Občianskeho zákonníka právny úkon nie je neplatný pre chyby v písaní a počítaní, ak je jeho význam nepochybný.

Podľa § 35 ods. 1 Občianskeho zákonníka prejav vôle sa môže urobiť konaním alebo opomenutím; môže sa stať výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejavíť.

Podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom.

Z citovanej právnej úpravy vyplývajú aj ďalšie požiadavky na obsah právneho úkonu, *ergo inter alia* z citovanej právnej úpravy je zrejmé, že právny úkon musí byť vyjadrený určito (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Určitosť právneho úkonu je právnou teóriou považovaná za náležitosť prejavu vôle právneho úkonu (§ 34 Občianskeho zákonníka).

Ako si ďalej na citovanej právnej úprave môžeme všimnúť, zákonodarca okrem požiadavky na určitosť prejavu vôle právnych úkonov vnáša do právneho poriadku aj istú mieru stability tým, že už vzniknuté „sporné“ právne úkony (z hľadiska určitosti ich prejavu vôle) má tendenciu zachovávať za pomoci výkladových pravidiel (§ 35 a § 37 ods. 3 Občianskeho zákonníka), avšak iba za podmienky, že prejav vôle vyjadrený v právnom úkone je nepochybný.

Zo splnomocnenia doručeného ústavnému súdu však nie je možné identifikovať predmet prejavu vôle, teda právneho úkonu. Doručené splnomocnenie síce obsahuje označenie splnomocniteľky a splnomocnenca a je z neho zrejmé, že sa má vzťahovať na zastupovanie pred ústavným súdom (čo je iba špecifikáciou zamerania právneho úkonu), neobsahuje však žiadnu informáciu o tom, v ktorej (ktorých) veci (veciach) je splnomocnenec pred ústavným súdom za splnomocniteľku oprávnený konať. Inak povedané, v posudzovanom prípade ide o jednoduché procesné splnomocnenie na konanie pred ústavným súdom bez vymedzenia veci, na ktorú sa má vzťahovať.

Ústavný súd predmet právneho úkonu nevie identifikovať ani za použitia citovaných výkladových pravidiel. Uvedenú vadu právneho úkonu nie je možné preklenúť posúdením doručeného splnomocnenia vo vzťahu k obsahu sťažnosti. Samotná sťažnosť je totiž právnym zástupcom sťažovateľky vypracovaná a na ústavný súd podaná až na základe predchádzajúcej dohody o splnomocnení a za sťažovateľku je podpísaná už jeho právnym zástupcom (splnomocnencom). *Ad absurdum* uvedená situácia prakticky otvára splnomocnencovi možnosť konať za splnomocniteľku napríklad v prípadoch (veciach), v ktorých ústavnú sťažnosť podať ani len neplánovala, čo už samo osebe protirečí účelu splnomocnenia preukázať tretej osobe oprávnenosť konať v mene splnomocniteľa, a čo je ešte podstatnejšie, ústavný súd sa z obsahu splnomocnenia o skutočnej vôli splnomocniteľky vďaka absencii vyjadrenia jej predmetu nemá ako dozvedieť.

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľa nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Z uvedených dôvodov ústavný súd doručenú sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí, tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

V nadväznosti na toto rozhodnutie rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci (zrušenie napadnutých rozhodnutí, vrátenie veci na ďalšie konanie a náhrada trov konania) stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2016